

“నా”

దరులారా! మధ్యాహ్నం వేళ దొడ్లోవున్న చెట్ల క్రింద జేరి మనం చెడుగుడు అడుతూ వుండటంవల్ల, అది తనకు నిద్రాభంగంగా వుందని మా మానవ్యులు తలచుచేటటు చివాట్లు వేసి, 'ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అమలు జరుగు తున్న ఈ రోజుల్లో, ఇన్ని కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులు ఇన్ని ప్రాంతాల ప్రజానీకాన్ని తెగ ఉందిరన్నా వున్న ఈ రోజుల్లో కనీసం, ఒక సాహిత్య సంఘానన్నా స్థాపించి, ఇతరులను కౌకపోయినా, మన్ని మనం ఉద్దరించుకోలేకపోవటం కటిక చేతగానితనమని ఆయన మన్ని హెచ్చరించిన కారణంగా ఈ సాహిత్య మహాసభను మనం స్థాపించు తున్న సంగతి సభ్యులందరికీ తెలుసు. కనీసం మనచరిత్రన్నా పాఠం చెప్పకో కుండా సాహిత్య గోడవల్లోకి దిగటం బాగుండదని ఆయనకు మనవిచేశాం. ఆయన మా అజ్ఞానానికి పకపకా నవ్వు: రసాత్మక మైన సాహిత్యరంగంలో ప్రవేశించి దాల్లో మునిగి లేలేనాడికి మెదడు చెడు తుందనీ, ఇక సంఘాలూ సమావేశాలూ ఈ గోడ వుండదనీ జ్ఞాన బోధ చేసిన కారణంగా చదువు సంస్థల ప్రమేయం విసరించాం. (హియర్ హియర్!— హార్ద్యావాల) మానవ్యులు సలహా సంప్రదింపులతో కొన్ని తీర్మానాలు తయారు చేశాం. వాటిని సభ్యులందరూ కిక్కురు మనకుండా ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తున్నాం—

(1) వారం వారం ఒక సాహిత్య మహాసభ జరపాలి. (హోలు దొరక్కపోతే, మనం చెడుగుడు అడుతునే మానవ్యుగారి దొడ్లో జామిచెట్ల క్రిందనే బహిరంగ ఒక గాయేర్పాటు చెయ్యవచ్చు) ఆ సభకు ఒక మంత్రిని అధ్యక్షుడుగానూ మరొకర్ని ప్రారంభకులుగానూ నిలవాలి. వారికి సాహిత్యంలో ప్రవేశముండా తేదా అనే ప్రమేయం అక్కర్లేదు. ప్రవేశం తేనివారికి ప్రవేశం కల్పించటంకంటే మహత్కార్య మేముందిగనుక—

‘మనం పిలిపే మంత్రులు తప్పారా?’  
 ‘రాకేం జేస్తారు? ఇది మరేం డెమాండ్ కనీవా? మజాకానా?’  
 ‘సాహిత్యరంగంలోకి అధికార ప్రాబల్యం తీసుకురావటంవల్ల కలిగే ప్రయోజనం యేవేటి?’

‘ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అమలు జరుగుతున్నదన్న విషయం తెలిసికూడా ఏవీటి అవివేకం?—సిద్ధాంత’

‘ఇక రెండవ తీర్మానం—ఈ తీర్మానానికిముందుకొంత ఉపోద్ఘాతం చెప్పవలసి వుంది. ఇంతవరకూ మనం ఎవరం ఎట్టి మహా గ్రంథాలూ రచించలేదు. అయినా కొంత

# పలకీ

మంది 'ట్రై'జేసి చూశాం. ఏకో హోవిన పిచ్చాపాటి కొన్ని ఎక్స్ ప్లెజ్ పుస్తకాలు నెడనాటి, చేతిచవురు భాగోతంతో అప్పు కూడా వేయించాం. వాటిని కొనే దిక్కు లేదు సరిగదా ఉరికేయిస్తే చదివే దిక్కు లేదు. కొంతమంది 'రాస్కెల్స్' వున్నారు. వాళ్లేచెట్టె(వాసివా జనం కొని చదువుతారు. అందుచేత వాళ్ళు ఈ సాహిత్య సంఘాలెందుకు సొమ్ములూరు?—  
 'డానవితే ది రాస్కెల్స్!—డాన్:— డాన్!—

‘సాహిత్య సంఘాలూ లేక, అచ్చేసే వాధుడూ లేకపోతే మనం రచించే ఎక్స్

## ‘సీరపాటి’

నెజు పుస్తకాల గతేంకావాలి? సొంతంగా అచ్చేస్తే తేకంలో యేపంచాయి తీ గ్రంథాలయం ఏటిని మూజూస్తుంది? అందు చేత అధికార ప్రాబల్యం సశించాలనే రాస్కెల్స్ సశించాలనేది రెండవతీర్మానం. మూడవతీర్మానం: మనం యింతవరకూ

కస్టరంతులుగా వున్నాం. మనమెవడో తేకంలో ఎకడికీ తెలీదు. అందుచేత మనకి మనమే తెలివిండి చేసుకోవాలి. ఇందుకు మానవ్యుల ఒక చిన్న సలహా యిచ్చారు. మనం జరిపే వారసభల్లో వారానికి ఒకడికి చొప్పున మనలో ప్రతిఒక్కడికీ సన్మానం చెయ్యాలి. అంటే ఒకటి పల్లకిలో ఎక్కించి మిగతా మనమంతా మొర్యాలి!—

‘పోనీ బోయాలచేత మొయిస్తే వేం?—’  
 ‘పలకీ అయితే తను ఊరికే ఇప్పించ గలుగుగానీ—బోయాలకు డబ్బు యివ్వాలి సొమ్ముండన్నాడు మానవ్యు!—అయినా యిందులో దోసవేలింలేదు—కృష్ణదేవరాయి లంతవాడు నెడన పలకీ మూశాడు!—

‘సోదరులారా! కార్యదర్శి ప్రతిపాదించిన మూడు తీర్మానాలూ అమోఘంగా వున్నాయి. మొదటివారం సన్మానం, మీ అందరిలోకి గొప్పవాణ్ణయిన వాకు జరిగితే నెబాసుగా వుంటుంది!—

‘శ్రాద్ధయోగ్యంగా వుంటుంది—అపర కాలిదాసును నేనిక్కడ వుండగా ఆ పప్పు లేం వుండకవు—ఇదేం జామికాయల దొంగ తనం అనుకున్నా వేవెటి గణకాలిలా వున్నానని ఘనత ఏదవటానికి?—

‘ఫీ! పిల్చిదరికి బుడిత నేది ఏకో కావన్నా వుంటేనా? 1945 లోనే మనం రాసిపోతే సిన మహాకావ్యం వెంకయ్యగారి అచ్చాఫీసు లో, ఇప్పటికీ అలానే గుట్టుబడి వుందని

(16 వ పేజీ చూడండి)



నన్ను ఇల్లాలికి చెప్పినదేమంటే...

## అమృతాంజన్

తామర మందు (కర్రాకో యి) ఉప్పుడి 'కర్రాకో' అద్భుతమైన గుణమున్న కర్రాకో. (కోవి ఏమాత్రము కలిగిందది. అమృతాంజన్ వారి తామర మందు, తామర, ఎల్లూ వా మొదలైన వానివల్లనే తప్పక నయం కల్గుతుంది.



AL-57.5.78

అమృతాంజన్ లి. మద్రాసు-8  
 భారత రయితవేయించింది. అన్ని వ్యాధుల నివారణకై  
 తయారైంది. అమృతాంజన్ మందు తయారయినవారు,  
 ప్రతి ఆదివారం రాత్రి 6.30 గా 11 అకు 41 మీటర్ల మీద రేడియో సిలోన్ లో దక్షిణ భారతభాష లిస్పింటిలో నెలవకడే ఔత్సాహిక కళాకారుల ప్రోగ్రామ్, అమృతాంజలి విసంజి.

# ★ మన ప్రాచీన రచయితలు: ★

మీద ఒకపద్యం చెప్పరండి! అని అడిగింది. వెంటనే చెప్పాడు మారకవి. 'బానా బూచులలోపల బాచన్నే పెద్దబూచి భావించగన బూచంటే రాత్రి వెఱతురు బాచన్ను చూచి పట్టపగలే వెఱతురో' అని చదివాడు. (బాచన్ను ఆనేది ముద్దుపేరు. ఈబాచన్నే కుద్దాంధ్ర రామాయణం వ్రాసిన బాల భాస్కరుడు.) కొడుకు అంత చక్కనివాడట. రఘువంశాది కావ్యాలకు వ్యాఖ్యానం వ్రాసి ఆనేతుకీతాలం పేరు పొందిన ప్రతిభాశాలిమల్లినాథునిని ఒకనాడుభార్య

'అవునండీ! నామీద ఒకశ్లోకం చెప్పరూ.' అని అడగగా వెంటనే 'ఇదుగో చెబు కున్నాను విను.' అని 'తింత్రిదళ్ళ వికాలలోచనా నింబపల్లవ సమానకుంతలా మేరునుందర సమానమధ్యనూ మలి నాథగృహిణీ విరాజితే' అని చదివాడట. చింతకులవలె చెడల్చుయిన కళ్ళు కేవల చిగుళ్ళకు పాటి వచ్చేకురులు, మేరునుందర పర్వతాలను పోలిన నకుము కలకై మల్లినాథుని యిల్లాలు విరాజలుతుండి—ఆ యిల్లాలు ఇది విని ఎల్లా సహించిందో గాని యీరోజుల్లో అయితే? ...

ప్రసావికంగా చెప్పినదే అయినా తిరుపతి వెంకటకవులలో ఒకరైన తిరుపతిశాస్త్రి గారు చెప్పిన యీ పద్యం ఎంతో గంభీరమైన అర్థాన్ని చెబుతూ పక్కన వచ్చిస్తుంది. 'మును సౌగంధికపుష్పమున గొనగ భీముంజేడెరం బోవు త్రోవను సాక్షాత్కృతించేసి ఖడ్గముగమున్ వారింపగా సంజనా తనయం దెక్కుగు పేర్చి నిచ్చిన పదార్థంజే సుమా యీపయిన జనువా దార్ద్రననేయు వెంకటకవి! సారస్వ మట్టుండుతున్ — ఈ పయిని లోకంలో సారస్వమునుబట్టి ఆరవకుమాగే వచ్చేది వెంకటకలే అనే భావాన్ని శాస్త్రులుగారు ఇంత గంభీర ధ్వనితో చెప్పారు. చాలా శ్రమపడి హాస్యరసం పోషించి వ్రాయాలనే సదుద్దేశం గల ప్రతిభావంతులున్నా ఆలాటి గ్రంథాలు చాలా - చాలా యేమిటి - వేళ్ళమీద చెప్పాలన్నా అట్టే లేవు. కూచిమంచి జగ్గకవి చంద్రికానిలాపం త్పింకవిత్యం గా పొందిన పేరు బాగానే ఉంది. అందులో హాస్యం లేకపోలేదు. కాని దానిని ప్రమాణగ్రంథం గా పండితులు అంగీకరించినట్లు కనబట్టగూ ఏమైనా హాస్యం ప్రధాన రసంగా ఉద్భవిల్పవలసి కథావస్తువును తీసుకొని కావ్యాలు ప్రత్యేకం వ్రాయవలసి అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కాని అది మాటలతో అయేసనిమాత్రం కాదు.

## ఎంతో అందముగ కనపడండి - బిన్నీవారి అసలైన సిల్కు జార్జెట్ చీరను కట్టుకోండి

మీరు బిన్నీవారి అసలైన సిల్కు జార్జెట్ చీరను కట్టుకొని చూడండి మీరు ఎంతో అందముగ కనపడతారు దాని అపురూపమయిన రంగులు వాడిపోవు లేక కళ్ళిపోవు అది అసలైన సిల్కుతో వేయబడినది కనుక దాని మెత్తదనము మరియు సహజమైన తళతళ చాల కాలము ఉండును. బిన్నీవారి జార్జెట్ సిల్కు చీరను మీ యిష్టమువచ్చినన్ని సార్లు తీతుకుకొన్నా, తీక్షణమైన ఎండితో దరించినా దాని రంగులు ప్రకాశవంతముగా ఉంటాయి మరియు దాని కుచ్చెళ్ల పొగముగ పాదాల మీద పడుతూ ఉంటాయి. అందముగ చాల కాలము మన్నే బిన్నీవారి సిల్కు జార్జెట్ చీరలను ఎల్లప్పుడూ కొవండి!

బిన్నీవారి యికర సిల్కు చీరలు మెత్తవి సిల్కు చీరలు పుష్ప రంగువంటి ఈ మెత్తవి సిల్కు చీరలు బంగారు అంచ మరియు పరిక్రాంత రిజైలువంటి తళతళలాడే రంగులతో దొరకుతున్నాయి. వీనిని యంచదద్ద తీతుకుకోవచ్చును. శ్రేష్ఠ సిల్కు చీరలు ఈ శ్రోత్ర, దర్దగా ఉండే అసలైన సిల్కు చీరలు అందముగ ఓంటమీద నిలుస్తాయి దివ్యమైన బంగారు అంచుల రిజైలులతో దొరకుతున్నాయి. బిన్నీవారి అసలైన చీర లప్పిటిమీద బంగారు రంగుతో యీ ముద్ర వేయబడియున్నది



బెంగుళూరు వులెవ్, కాటన్ అండ్ ఏర్లూ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్ మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్లు బిన్నీ అండ్ కంపెనీ (హైదరాబాద్) లిమిటెడ్



## పల్లకీ

(కె వ పేనీ తరువాయి)

బీకీ తెలిస్తేనా యేడిస్తేనా? 'ఒరే ఆబ్బాయిలూ! ఈ శవభిక్ష లన్నీ నాలో లాభంలేదు...బస్తీపేసనాలో! నరువు కట్టిన ఆంజనేయలు బిళ్ళీ నా మెళ్ళో వుండగా నన్ను జయించండి నాముందు మకో పిల్లి గాళ్ళి పల్లకీ యొక్కొన్నానా?—హా! యారో వులీ!'—(మీసం దువ్వి తొడ గొడ తాడు)

'అరే! ఏమిటిదంతా? సాహిత్యానికి కుస్తీకి సంబంధం ఏమిటి?—

'ఒరేయ్! అతిగా పేలకు. నాకసలు చిరాగ్గా వుంది—సాహిత్యంబ సాహిత్యం! పల్లకీ యెండ్కినా సరే పీక మలిపేస్తాను. మందరించే పెద్దా చిన్నా లేకపోయినప్పుడేం చేసాం - నాలోటి రాడీవెళ్ళవే జోకర్లం చేసుకోవలసి వస్తుంది!'